

MAN

steeds als een record. Bij deze verkiezing kreeg Curaçao 12 van de 21 zetels in de Staten, waarvan zeven voor de MAN. Het kabinet droeg de MAN-signatuur.

Maar omdat de ontwikkelingen zich voor de partij in rap tempo voordeden, werd ervoor gekozen om een interim-kabinet onder leiding van wijlen Miguel Pourier in te stellen, om zo tijd te krijgen om een regeerprogramma met de eilanden, werkgevers, vertegenwoordigers van werknemers en de civil society samen te stellen.

Hoogtepunt van de partij waren de jaren tachtig, daarna ging het bergafwaarts en in 1990/91 had Martina amper 9.400 stemmen, in 1991 slechts 7.181 stemmen. Maar wat heel weinig partijen lukt, was in 1995 een opleving van de partij, toen Martina een comeback maakte, met 10.500 persoonlijke stemmen, van de 19.413 die de partij kreeg. Dit werd in 2002 gevolgd, door wederom een dieptepunt voor de partij. Martina was toen geen politiek leider meer. Tijdens die verkiezing werd geen Statenzetel behaald.

Een ander dieptepunt was in 2012. Martina had de partij verlaten, ook zijn familie nam afstand en het lidmaatschap werd opgezegd. Reden was, dat de familie Martina het niet eens was met de koers van de MAN op dat moment. In 2016 herenigden Don Martina en de familie Martina zich weer met de partij. Tevens was dat jaar ook een hoogtepunt voor de MAN, die de verkiezingen onder politiek leiderschap van Hensley Koeiman heeft gewonnen.

Interview met

Don Martina:

Zo vader, zo zoon?

Wat vindt Don Martina ervan, dat op dit moment zijn zoon Steven leider van de MAN is?

„Ik wens Steven veel succes en hij kan altijd langskomen voor advies. Ik moet wel zeggen dat ik hem vaak genoeg, ook nog vóór zijn laatste beslissing om het leiderschap van de partij over te nemen, heb afgeraden om politicus te worden. Er is echter zulk een beroep op hem gedaan, dat hij uiteindelijk heeft besloten de stap te wagen. Hij heeft Aqualectra met succes gerund, was heeft het goed gedaan bij Guardian en ook in Nederland, en ik moet er ook bij zeggen dat Steven mij in het verleden vaak heeft bijgestaan. In zijn studietijd deed hij examen en zat meteen daarna al in het vliegtuig naar Curaçao, met het doel mij te helpen en zo maakte hij een aantal verkiezin-

gen mee, als chauffeur van zijn vader. Zo nu en dan ga ik een kritisch gesprek met hem aan over politieke, dan wel maatschappelijke aangelegenheden en geef hem mijn mening, met respect voor zijn mening.”

Waarin verschilt Steven, wat betreft het leiderschap met u?

„De tijden zijn veranderd. Hij geeft natuurlijk in een heel ander tijdperk leiding aan de MAN, de politieke arena is totaal anders en de strijd daarin is omvangrijker geworden. In mijn tijd namen 4 à 5 partijen deel aan de verkiezingen, nu is dat totaal veranderd en agressiever geworden. Politiek is natuurlijk heel anders dan het bedrijfsleven en je moet heel goed het verschil weten. In de politiek is het volk de aandeelhouder. Zij kiezen het parlement.”

Geef u nog altijd advies?

„Ik heb hem losgelaten. Ik moet wel eerlijk toegeven, dat ik hem van tijd tot tijd ongevraagd advies geef.”

Steven Martina: „Ik vraag mijn vader soms om inspiratie, wanneer ik bijvoorbeeld een speech moet geven. Vaak kan hij dat meteen, soms belt hij na vijf minuten terug en komt met enkele punten, waardoor ik weer vooruit kan. Ik luister dan ook graag naar hem, ik ben het niet altijd eens met alles, maar ik moet heel vaak, achteraf, concluderen dat hij eigenlijk toch wel gelijk had. Dat is meestal wel, nadat er weer een fout is gemaakt.”

De relatie met Nederland?

Don Martina: „In de beginperiode van de MAN waren er heel

nauwe en vriendschappelijke banden op politiek vlak, met de PvdA en ook met andere Nederlandse politici. De partij heeft altijd een positieve en constructieve relatie willen hebben in het Koninkrijk, dus ook met Nederland.”

Steven Martina: „.....nog steeds. En wij respecteren het feit, dat het volk heeft gekozen om in een koninkrijksverband te blijven. Wij zullen er altijd alles aan doen, om dat zo goed mogelijk te laten functioneren. Dat betekent dat je te allen tijde de dialoog moet opzoeken met Nederland. We zijn het niet met alles eens, maar we proberen om tot een oplossing te komen en niet te verzanden in over en weer gekibbel. We hebben bijvoorbeeld ‘nee’ gezegd tegen de CHE (Caribische Hervormingsentiteit), omdat we het niet eens waren met het proces, noch de inhoud, maar in dezelfde adem hebben we ook gezegd dat we wel openstaan voor onderhandeling. We zijn tevreden, dat partijen elkaar hebben gevonden

in het Caribisch Orgaan voor Hervorming en Ontwikkeling (Coho).”

Wat is er in de 50 jaar veranderd?

Don Martina: „Het politiek landschap is veranderd. Er is in vergelijking met het verleden veel meer fragmentatie, veel meer politieke partijen. Maar je hebt ook het nieuwe fenomeen van de sociale media. Dat is een additionele dimensie, die er vroeger niet was en die het allemaal vele malen uitdagender maakt. Vroeger kwam je niet zomaar op de televisie of op de radio. Maar nu, om het populair te zeggen, ‘ken ku ta, kon ku ta, por bisa kiko ku ta’ en er wordt naar geluisterd ook. Je hebt nu een fenomeen, dat heet de ‘influencers’. Zij hebben meteen tien-, twintig-, dertigduizend volgers. Daar moet de politiek nu rekening mee houden.”

Steven Martina: „In het fundament is er niet veel veranderd. We zijn een land in ont-

wikkeling, dus werk je aan het ontwikkelen van de basiszaken van het land: onderwijs, gezondheidszorg, economie, sociale zekerheid, sociale rechtvaardigheid, alsook de infrastructuur en bijvoorbeeld criminaliteitsbestrijding. De kernpunten, waaraan gewerkt moet worden voor de ontwikkeling van dit land, waren 50 jaar geleden ook zo. De accenten zijn misschien wat veranderd. Het accent is nu, vanwege de pandemie, maar ook vlak voor de pandemie, gericht op werk. Te veel mensen zijn werkloos met alle ellende die daar dan weer uit voortvloeit. Onze focus ligt op het scheppen van banen, economische ontwikkeling. Vroeger lag de focus met name op sociale rechtvaardigheid, waardoor ons socialezekerheidsstelsel behoorlijk goed is ontwikkeld. Dat was in de tijd van mijn vader. De uitdaging is nu, hoe houden we het betaalbaar? En om het betaalbaar te houden, komt het weer terecht op inkomsten van de overheid, wat dan weer moet komen uit de economie. Vandaar dat nu de accenten liggen op economie, om de verworven rechten betaalbaar te houden. Dat is wat mij betreft het accentverschil. Destijds de strijd om sociale rechtvaardigheid en het sociaalvoorzieningsstelsel, en tegen discriminatie van landskinderen van Afrikaanse afkomst, naar nu het strijden om de verworven rechten te behouden en toegankelijker te maken. Als we heel eerlijk zijn, leven we als land eigenlijk boven onze stand. En het is heel moeilijk om daar dan weer in te gaan snijden. Dus je kunt twee dingen doen: snijden en de kwaliteit van leven verminderen, wat niemand wil, of zorgen dat je inkomsten als land hoger worden en de kwaliteit van leven behouden blijft of groeit. Dat impliceert economische ontwikkeling en alles wat daaraan gekoppeld is.”

Vader en zoon kijken terug op 50 jaar MAN.

FOTO SOLANGE HENDRIKSE

MAN-leiders bij elkaar in een hofje.